

Sygn. akt I UK 343/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania C.O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 marca 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik ubezpieczonego wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 marca 2014 r.

Zarzucono naruszenia „art. 184 ust. 1, 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. DzU z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w zw. z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ww. ustawy, a także § 2 i 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (DzU Nr 8, poz. 43 ze zm.) i załącznika do tego rozporządzenia poprzez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że ubezpieczony pracując w spornym okresie tj. od 1.09.1983 r. do 31.03.1989 r. (tj. 5 lat i 7 miesięcy), w Ł. Zakładach Remontowo Montażowych Przemysłu Lekkiego w Ł. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter-spawacza, nie

wykonywał pracy w szczególnych warunkach, a to pracy wymienionej w dziale XIV pod poz. 12 wykazu A „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym” załącznik do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na to, iż poza pracami polegającymi na spawaniu wykonywał czynności pomocnicze, w tym przygotowanie grzejników do spawania, montaż elementów, które miały być zespawane, a także zakładał grzejniki do spawania, sprzątał swoje stanowisko pracy po wykonaniu obowiązków pracowniczych, a przed pracą zapewniał sobie materiały do spawania tj. przynosił rury, grzejniki i gaz spawalniczy podczas, gdy ubezpieczony (co zostało przez niego wykazane przed sądem I instancji) w spornym okresie, wykonywał - w pełnym wymiarze czasu pracy - powierzoną mu pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym w warunkach pozwalających na uznanie jej za pracę wskazaną w wykazie w wymienionym rozporządzeniu [...]”.

Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznano wskazano na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sformułowanego w formie pytania - czy prace monterów - spawaczy instalacji sanitarnych i grzewczych, obejmujące wszystkie czynności związane z procesem spawania - w tym prace przygotowawcze i pomocnicze, tj. przygotowanie frontu robót, w tym docinanie i dopasowywanie rur i grzejników, przynoszenie gazów spawalniczych i materiałów do spawania, sprzątanie po spawaniu stanowią integralną część większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a to pod poz. 12, dział XIV, wykazu A ww. rozporządzenia.

Ponadto wskazano na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawa art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 2 i 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) i załącznika to tego rozporządzenia wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Niezależnie od ww. przyczyn, wskazano również, że skarga ma być oczywiście uzasadniona, ponieważ w tej sprawie „po szczegółowej analizie przepisów prawa, w tym art. 32 ww. ustawy oraz § 2 i 4 ust. 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. oraz załącznika do rozporządzenia, można w świetle stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić *prima facie* ich naruszenie”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna spełniająca wymagania z art. 398⁴ k.p.c. podlega dalszej kontroli w postaci tzw. przedsądu (postanowienie SN z 13 listopada 2008 r., II UK 228/08, LEX nr 564794). Na tym etapie ustala się przede wszystkim, czy zachodzą okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania, co ma umożliwić wybór jedynie takich spraw, które powinny zostać rozpoznane przez organ najwyższego szczebla sądownictwa ze względu na interes publiczny (postanowienie SN z 29 stycznia 2011 r., I UK 295/10, niepubl.). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencki (postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Już na wstępie należy zauważyć, że ujęte w skardze przesłanki przedsądu wzajemnie się wykluczają. Nie można twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona i że jednocześnie w sprawie występują poważne zagadnienia prawne, które wymagają zaangażowania Sądu Najwyższego w dokonanie pogłębionej interpretacji niejasnych przepisów (postanowienie SN z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, niepubl.). Wnoszący skargę, tymczasem, z jednej strony twierdzi o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebie wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 i 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przepisów prawa oraz załącznika do tego rozporządzenia, z drugiej wskazuje, że w przedmiotowej sprawie doszło do oczywistego naruszenia przez sądy obu instancji ww. przepisów.

Odnosząc się do pierwszej przyczyny mającej uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy przypomnieć, że istotne zagadnienie prawne, powinno występować w rozpoznawanej sprawie. Nie można rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego. W postępowaniu kasacyjnym nie jest bowiem dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) - postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109. Zgodnie ze stanem faktycznym ustalonym w tej sprawie ubezpieczony poza pracami spawacza wykonywał również inne czynności, które nie są wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., tj. montowanie grzejników, ich malowanie, wykuwanie otworów, obsadzanie sporników, samym spawaniem - jak sam zeznał - zajmował mu 5-6 godzin dziennie. Zgodnie natomiast z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Mając na względzie powyższe, sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne odbiega od ustalonego w tej sprawie stanu faktycznego.

Wnoszący skargę nie wykazał również, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli przepisy te były przedmiotem licznych wypowiedzi interpretacyjnych Sądu Najwyższego. Kwestia jakie prace należy rozumieć przez „prace przy spawaniu”

ujęte w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. była przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego. Z wypowiedzi tych wynika, że: 1) określenie „prace przy spawaniu” obejmuje wyłącznie prace wykonywane w przebiegu procesu spawania, a więc czynności związane ze spawaniem (wyrok z 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 79); 2) nie chodzi tu tylko o samo spawanie jako czynność, lecz o prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorowym, co może dotyczyć też innych czynności, jednak tylko tych, które funkcjonalnie (przedmiotowo) łączą się z pracą przy spawaniu (postanowienie SN z 11 września 2012 r., III UK 14/12, Legalis nr 617719); 3) prac tych nie stanowią prace ślusarskie, montażowe i malarskie, jeżeli stanowią etap przygotowania do procesu spawania lub obejmują czynności wykończeniowe po jego zakończeniu (wyrok SN z 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11, LEX nr 1130389). Ponadto podkreśla się, że to praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym uznana została za pracę o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, a nie jakakolwiek inna praca składająca się - obok pracy spawalniczej - na ostateczny rezultat całego procesu produkcyjnego (wyrok SN z 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, LEX nr 950436, postanowienie SN z 11 września 2012 r., III UK 14/12 i powołane tam orzeczenia). Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika natomiast, że Sąd Apelacyjny, uwzględniając przedstawione wyżej stanowisko Sądu Najwyższego, stwierdził, że tej sprawie okres pracy ubezpieczonego w Ł. Zakładach Remontowo-Montażowych Przemysłu Lekkiego nie może być potraktowany jako praca w szczególnych warunkach

W związku z powyższym, w ocenie Sądu wnoszący skargę nie wykazał, że zachodzi podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wobec czego należało orzec jak w sentencji.